

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

**Domnului Iulian Constantin Soceanu
Primarul Orașului Techirghiol**

Primăria Orașului Techirghiol
Oraș Techirghiol, Str. Dr. Victor Climescu nr. 24
Județul Constanța

RECOMANDARE

Nr. *22*din..... *29. IAN. 2020*2020

**referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale privind protecția
persoanelor cu handicap, prevăzute de art. 50 din Constituția României**

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Constanța din cadrul instituției Avocatul Poporului sub nr. 666/11.11.2019, doamna _____, persoană adultă cu handicap, ne-a sesizat în legătură cu privire la posibila încălcare a dreptului privind protecția persoanelor cu handicap și a dreptului la un nivel de trai decent, drepturi prevăzute de art. 50 și art. 47 din Constituția României. Petenta susține faptul că în repetate rânduri a solicitat, atât conducerii centrului, în care este instituționalizată în prezent, cât și D.G.A.S.P.C. Constanța, lămuriri cu privire la pensia de care beneficiază, care este cuantumul acesteia, însă până la momentul sesizării instituției Avocatul Poporului nu a primit lămuriri.

Prin Nota nr. 20698/20.11.2019 Avocatul Poporului a aprobat propunerea efectuării unei anchete la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică din

Techirghiol și la D.G.A.S.P.C. Constanța, în vederea clarificării aspectelor semnalate de către petentă.

Cu ocazia anchetei efectuate la C.R.R.N. Techirghiol – Corp B și la D.G.A.S.P.C. Constanța, din discuțiile purtate cu reprezentanții acestor instituții și din dosarul administrativ al beneficiarei au rezultat următoarele:

Doamna Popescu Marioara, *este persoană pusă sub interdicție conform Sentinței Civile nr. a Judecătoriei Constanța și are numit în calitate de tutore, pe domnul* cu domiciliul în sat omuna strada , nr. , județul CNP născut în comuna , județul

Doamna este beneficiară a Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată cu modificările și completările ulterioare fiind încadrată în grad „Accentuat” de handicap conform Certificatului de încadrare în grad și tip de handicap, nr. DCH 6816/12.06.2019 cu termen de valabilitate, *permanent*, emis de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Constanța

Din analiza dosarului administrativ al beneficiarei am constatat existența unei sume restante, ce însuma un quantum de aproximativ 10 luni neachitate, reprezentând plata contribuției beneficiarei, pe care tutorele desemnat nu o achitase C.R.R.N. Techirghiol Corp B, în cursul anului 2019.

D.G.A.S.P.C. Constanța prin Punctul de vedere nr. 10914/04.12.2019, înregistrat la Biroul Teritorial Constanța sub nr. 666/06.12.2019, face următoarele precizări:

- conform adresei nr.C81153/15.11.2019 transmisă către Primăria Orașului Techirghiol - Serviciul Autoritate Tutelară, s-a solicitat un raport referitor la modalitatea de administrare a bunurilor și veniturilor doamnei , de către domnul , în calitate de tutore.

II. Din discuția purtată cu petenta, în condiții de confidențialitate, a rezultat faptul că aceasta nu este lămurită cu privire la bunurile pe care le mai deține în patrimoniu, (terenul moștenire și conturile bancare administrate de tutore), deoarece tutorele o vizitează sporadic, fără a o lămuri cu privire la modul în care îi administrează bunurile.

Raportat la susținerile petentei și a aspectelor constatate cu ocazia cercetărilor la sediul centrului, am considerat oportun să fie efectuată o anchetă și la Autoritatea Tutelară din cadrul Primăriei Techirghiol Județul Constanța. Prin Nota nr. 22148/10.12.2019 Avocatul Poporului a aprobat efectuarea anchetei la Primăria Techirghiol, în vederea clarificării aspectelor semnalate de către petentă.

Ancheta a fost efectuată în data de 18 decembrie 2019, în baza împuternicirii nr. 22611/16.12.2019, emisă de Adjunctul Avocatului Poporului, Domnul Ionel Nicolae, consilierilor Biroului Teritorial Constanța din cadrul instituției Avocatul Poporului.

Din dosarul administrativ al petetei și din **punctul de vedere nr. 27061/30.12.2019 al U.A.T. Techirghiol, înregistrat la Biroul Teritorial Constanța sub nr. 666/0601.2020 au rezultat următoarele:**

➤ Prin Încheierea nr. _____, pronunțată în Dosarul civil nr _____ instanța a dispus înlocuirea Primarului orașului Techirghiol din calitatea de tutore al persoanei ocrotite _____ și numirea în calitate de tutore al numitului _____, domiciliat în sat _____, comuna _____ str. _____, nr _____, jud. _____. La data numirii în calitate de tutore al numitului _____, pe numele lui _____ figura, conform extrasului de cont din data de 28.02.2018 suma de 76.600 lei, reprezentând - depozit cu rata fixa a dobânzii la 3 luni - în contul nr _____ precum și suma de 45 lei în contul curent cu același număr.

Reprezentanții Primăriei Techirghiol precizează faptul că domnul _____, în calitate de tutore al numitei _____, nu a răspuns nici unei adrese formulată de Primăria Techirghiol în decursul anului 2018 și 2019, cu privire modul de exercitare a tutelei și nici nu s-a prezentat de la preluarea tutelei, la sediul Primăriei Techirghiol.

Reprezentanții Primăriei Techirghiol precizează faptul că, de la numirea domnului _____ în calitate de tutore, nu s-a solicitat autorizarea actelor de dispoziție, potrivit art. 145 Cod Civil, **fără însă a face precizări cu privire la măsurile concrete pe care funcționarii acestei autorități le-au dispus pentru a respecta atribuțiile legale ce le revin.**

Din analiza documentelor din dosarul administrativ al petentei _____, aflat la Direcția de Autoritate Tutelară din cadrul Primăriei Techirghiol, puse la dispoziție reprezentanților instituției Avocatului Poporului au rezultat următoarele aspecte:

- ulterior datei de 01.05.2018, Direcția de Autoritate tutelară din cadrul Primăriei Techirghiol a procedat prin Adresa nr. 10213/27.06.2018 la notificarea noului tutore desemnat de către instanța de tutelă prin Încheierea instanței din data de _____ revizuită prin Încheierea nr. _____ din _____ Dosar civil nr _____, pentru a se prezenta la sediul acestei instituții, în vederea încheierii unui proces verbal de predare primire a bunurilor, persoanei pusă sub interdicție judecătorească _____, însă plicul notificării a fost returnat acestei instituții;

- fratele petentei domnul _____ prin cererea nr. 11794/20.07.2018 înregistrată la Primăria Oraşului Techirghiol a înştiinţat reprezentanţii acestei autorităţi locale de faptul că sora sa, _____ a fost internată în spital cu fracturi multiple la membre le inferioare şi bazin. Totodată, acesta precizează că are cunoştinţă de faptul că actualul tutore îşi exercită cu rea-credinţă atribuţiile şi nu respectă obligaţiile ce îi revin prin faptul că a pus în pericol starea de sănătate a surorii sale, există suspiciuni legate de extrageri bancare neautorizate din contul doamnei _____

_____, fiind informat de arendaşul terenului surorii sale de faptul că numitul _____ doreşte înstrăinarea terenului deţinut de _____

_____. Având în vedere toate aceste considerente, domnul _____ a solicitat în mod expres reprezentanţilor Primăriei Techirghiol să dispună urgent o cercetare cu privire la aspectele semnalate şi o cercetare privind modul de administrare al bunurilor surorii sale.

Prin răspunsul nr. 11794/25.07.2018 Primăria Techirghiol îl informează pe fratele beneficiarei că s-au solicitat informaţii atât la C.E.C. Bank cât şi la firma care are terenul în arendă, **fără însă să dispună alte măsuri.**

- Prin Adresa nr. 11823/23.07.2018, după ce reprezentanţii Primăriei Techirghiol au luat legătura telefonic cu tutorele desemnat _____, i-au solicitat acestuia să se prezinte la sediul acestei autorităţi pentru a prelua inventarul bunurilor doamnei _____, **fără ca tutorele să se prezinte pentru a-şi prelua atribuţiile conform dispoziţiilor legale în vigoare.**

- CEC Bank – Sucursala Constanţa, prin adresa nr. CT/B 19875/09.08.2018 a transmis Primăriei Techirghiol, informaţiile solicitate prin adresa nr. 11821/23.07.2018, şi anume **extrasul de cont al petentei, din care rezultă că tutorele a făcut extrageri succesive din contul doamnei _____, din soldul iniţial existent la data de 15.02.2018 în valoare de 76.600,00 lei începând cu data de 23.03.2018 până în luna iunie 2018, astfel că la data de 27.07.2018 soldul contului doamnei _____ persoană pusă sub interdicţie judecătorească era 0 lei.**

Ca urmare, în data de 09.08.2018, reprezentanţii Primăriei Techirghiol au constatat faptul că întreaga sumă de bani din contul doamnei _____ a fost retrasă de către tutore, însă raportat la această stare de fapt a emis două adrese:

- adresa nr. 14275/03.09.2018 către C.E.C. Bank Constanţa, prin care informa banca să nu mai accepte cereri ulterioare ale actualului tutore desemnat, domnul _____, de a retrage sume din conturile doamnei _____

, fără încuviințarea Autorității Tutelare din cadrul Primăriei Techirghiol;

- adresa nr.14273/03.09.2018 către S.C. ALGAP S.R.L. Călărași, prin care informa firma să nu accepte, o eventuală intenție de înstrăinarea a terenului de 1,65 ha din partea noului tutore , dacă acesta nu va prezenta autorizarea Autorității Tutelare din cadrul Primăriei Techirghiol.

Prin adresa nr. 24625/27.11.2019, Autoritatea tutelară din cadrul Primăriei Techirghiol îi solicita tutorelui , o dare de seamă privind modul de administrare al bunurilor mobile și imobile deținute de . Totodată prin această adresă i se solicita tutorelui o copie a bonurilor/chitanțelor privind achiziționarea de bunuri, plăți făcute pentru și o copie a extrasului de cont privind sumele de bani contul acesteia.

Din înscrisurile puse la dispoziție, rezultă, în mod evident faptul că, reprezentanții Autorității Tutelare din cadrul Primăriei Techirghiol nu și-au îndeplinit atribuțiile, în vederea sesizării instanței de tutelă și organelor de cercetare penală, în conformitate cu dispozițiile legale.

III. Din analiza legislației specifice reținem incidența dispozițiilor Noului Cod Civil și a Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată și apreciem că, la nivelul Primăriei Orașului Techirghiol – Direcția de autoritate tutelară *nu au fost respectate următoarele prevederi legale:*

- **art. 25 (1)** din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, *„Persoanele cu handicap beneficiază de protecție împotriva neglijării și abuzului, indiferent de locul unde acestea se află; (3) Odată cu preluarea tutelei, tutorele are obligația de a face un inventar al tuturor bunurilor mobile și imobile ale persoanei cu handicap și prezintă anual un raport de gestiune autorității tutelare din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap are domiciliul sau reședința; (5) Monitorizarea respectării obligațiilor care revin tutorelui persoanei cu handicap este asigurată de autoritatea tutelară din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap”.*

- **art. 171 din NCC referitoare la: Aplicarea regulilor de la tutelă** *„Regulile privitoare la tutela minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani se aplică și în cazul tutelei celui pus sub interdicție judecătorească, în măsura în care legea nu dispune altfel”.*

Astfel, din interpretarea prevederilor art. 155 din NCC referitoare la: Plângerea împotriva tutorelui coroborate cu prevederile art. 111 lit. d) din NCC referitoare la Persoanele obligate să înștiințeze instanța de tutelă, rezultă faptul că

organele administrației publice locale, instituțiile de ocrotire, precum și orice altă persoană pot face plângere la instanța de tutelă cu privire la actele sau faptele tutorelui păgubitoare pentru minor/în cazul prezentat pentru persoana pusă sub interdicție.

IV. Din analiza dispozițiilor legale anterior menționate prin raportare la rezultatele verificărilor realizate cu ocazia efectuării anchetelor și a *documentele aflate la dosarele administrative ale petentei prezentate de către reprezentanții C.R.R.N. Techirghiol și autorității tutelare din cadrul Primăriei Techirghiol*, a răspunsurilor primite în urma demersurilor întreprinse și a punctelor de vedere întocmite atât de D.G.A.S.P.C. Constanța și Primăria Techirghiol din Județul Constanța, *am constatat următoarele:*

➤ **D.G.A.S.P.C. Constanța nu a efectuat niciun demers prin care să atragă atenția autorității tutelare sau direct instanței de tutelă, cu privire la comportamentul tutorelui, raportat la faptul că beneficiara a plecat de la domiciliul acestuia la domiciliul concubinului, unde s-a petrecut accidentul prin cădere de la înălțime, în urma căruia petenta a suferit numeroase fracturi și a necesitat ajutor medical de specialitate.**

➤ *anterior efectuării anchetei de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului, funcționarii Autorității Tutelare din cadrul Primăriei Techirghiol nu au acționat în sensul respectării prevederilor legale cu privire la drepturile persoanelor puse sub interdicție judecătorească, care sunt expres menționate în Codul civil și Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, deși existau extrasele de cont transmise de banca la care petenta avea deschis contul, din care rezulta faptul că tutorele a retras în mod succesiv sume de bani, fără a avea autorizarea legală în acest sens.*

În concluzie, în urma tuturor aspectelor constatate, apreciem că, în speță, *nu au fost respectate prevederile constituționale prevăzute în art. 50 referitoare la protecția persoanelor cu handicap, ale art. 164-177 din Codul civil, privind ocrotirea interzisului judecătorec și ale art. 229 alin. (3) a Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și a Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, atât la nivelul Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Techirghiol Corp B – aflat în subordinea D.G.A.S.P.C. Constanța, cât și la nivelul Primăriei Orașului Techirghiol.*

Prevederile legale incidente **impuneau luarea, în regim de urgență, a măsurilor legale pentru protejarea intereselor petentei, raportat la evenimentul care i-a adus grave vătămări fizice, dar și la refuzul nejustificat al actualului**

tutore, numitul _____, de a prelua și de a administra cu bună-credință bunurile petentei.

Având în vedere considerentele de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art.15 lit. f), art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul Orașului Techirghiol, județul Constanța în temeiul art. 154 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 Codul administrativ, potrivit căruia „*primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local*”, va dispune sesizarea, cu celeritate, a instanței de tutelă cu privire la înlocuirea tutorelui, având în vedere actele și faptele păgubitoare ale acestuia, înregistrate în patrimoniul petentei, precum și anularea actelor de dispoziție efectuate de către tutore, fără ca aceste acte să fie autorizate de Autoritatea Tutelară din cadrul Primăriei Techirghiol.

2. Primarul Orașului Techirghiol, județul Constanța, va informa Avocatul Poporului, prin intermediul Biroul Teritorial Constanța, la adresa Constanța, Bdul. Ferdinand nr. 7 bis, județul Constanța, în termen de 30 de zile, cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

București, 29 ianuarie 2020